

Loviisa ydinvoimalaitoksen YVA-ohjelma 2020

Lausuntoja & mielipiteitä

[REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]

Olen vuodesta 1992 asunut tilalla Grundvik Lappomvikenin kohdalla. Kouluikäisenä 60-luvulla vietin kesälomat mummon kanssa Lappomissa sekä 70-luvulla olin kesäharjoittelijana useamman yrityksen palveluksessa Loviisan voimalaitoksen rakennustyömaalla. Vuonna 1980 rakensin itselleni kesämökin navettarakennukseen.

60-luvulla uin, soudin, ajoin vesijähdytteisellä perämoottorilla ja kalastin koukuilla, katiskalla sekä matalalla verkolla Lappomvikenissa. Eli sen aikainen vedenkorkeus mahdollista kaiken tämän. Lisäksi pohjakasvillisuutta oli tosi vähän. Nyt ei jaksa soutuveneellä soutaa johtuen mudan ja kasvillisuuden kitkasta johtuen.

Linnusto on myös muuttunut. Siihen aikaan oli paljon lokkeja. Lokit on hävinnyt ja Lappomvikenissä on nyt muutama joutsen sekä muutamia muita pienikokoisia lajeja. 20 vuotta sitten joutsenia oli 20-30 kpl. Nyt Lappomvikenin mataluus ja rehevä pohjakasvillisuus estää niiden liikkumisen kun meri on alhaalla ja Lappomträsketistä ei juoksuteta vettä. Raskaana lintuna joutsen ei enää jaksa sutia mudassa ja runsaassa kasvillisuudessa eli niiden elinpinta-ala on supistunut Lappomvikenissä merkittävästi.

Valkoiset haikarat vieraili tänä kesänä Lappomvikenissä. En ollut uskoa silmiäni kun haikarat pystyivät kävelemään niille polvikorkuisessa vedessä kastamatta kroppaansa.

Muutenkin Lappomviken muistutti tänä kesänä muutaman vkon ajalta golfkenttää. Lappomviken oli koko pinta-alaltaan vihreä. Merivesi oli alhaalla ja Lappomträsketistä ei juoksutettu vettä. Lisäksi haihdunnalla on osuutta asiaan.

Olisin tarjonnut ilmakuvat tilanteesta mutta Trafi onkin sopivasti venyttänyt lentokieltoalueen Lappomvikenin kohdalla ja pyytää satoja euroja lentoluvasta. Silminnäkiä kumminkin riittää, myös Fortumin henkilökunnasta.

Lappomjärven säännöstely on nyt ollut käytössä yli 50 vuotta. Sain ELY-keskukselta tiedon ettei ole tehty yhtään tarkastusta luvan aikana.

Mielestäni voimayhtiö ei ole edes tyydyttävästi kyennyt hoitamaan vesiluvan 27.12.1976 velvoitteet koskien laskupuroa * Lappomträsketistä Lappomvikeniin eikä laskuojaa ** (Sundet) Lappomvikenin ja meren välisen ojan molemmissa suissa.

*)

- Laskupuro on vuosien varrella tulvinut ja tuonut ylimääräisiä ravinteita ja ”partikkeleita”, pelloilta ja metsästä, Lappomvikeniin jaksottaisella juoksuttamisella
- Lappomträsketin vesi itsessään sisältää epäpuhtauksia mitkä selviää Loviisan voimalaitoksen raakaveden puhdistuslaitoksen jätevesistä

**)

- Vesiluvassa mainitulle laskuojan (Sundet) suille ei ole tehty mitään näkyvää 50 vuoden aikana
- Joskus 90-luvulla on jonkun toimesta avattu rinnakkainen oja (Västersundet), joka on perimätiedon mukaan ollut kuiva ainakin 100 vuotta. Maa-aine (valli) joka on jätetty

Lappomvikenin päähän on kosmeettinen eikä estä mutta hidastaa virtausta.
Onkohan oja ojitettu luvatta? En tiedä

- Lappomviken on räjähdysmäisesti rehevöitynyt 2000-luvulla. Korkea merivesi tammikuussa 2005 aiheutti sen että Sundintien alittava rumpu lähti virtauksen mukaan meriveden laskiessa. Urakoitsija joka sen kaivoi paikoilleen kaivoi rummun syvemmälle kuin vesiluvassa mainittu N60 – 0,20 m Sundet:in osalta. Olen vuosia seurannut että kun Sundet kuivuu on vielä virtausta Västersundetissa.
Alemman vesipinnan takia Lappomvikenin kasvillisuus on saanut enemmän valoa, mikä taas on johtanut rehevöitymisen kasvuun.

Olin yleisötilaisuuden 3.9.2020 jälkeen yhteydessä ELY-keskukseen enkä ole vielä saanut vastausta kysymykseen miten raakavesi, joka on vesiluvan mukaan tarkoitettu Loviisan voimalaitosten **rakentamiseen ja käyttöön** voidaan toimittaa/myydä muille kuluttajille, mm Orrengrund, Lehtinen ja Svartholm? Tiukkapipoisesti katsottuna on tilanne myös kyseenalainen koskien esim. mökkitoimintaa, Loviisan Smolttia ja majoitusaluetta. Ulkoistettuna majoitusta tarjotaan esim. kalastajille ja koiraharrastajille.

Talousvettä olisi tarjolla lähietäisyydellä Loviisan Valkossa.

Loppusanat:

Huolimatta siitä mikä YVA-menettelyn vaihtoehtoista valitaan tulee Lappomvikenin tila kohentaa poistamalla haittavaikutukset asap.

Jään mielenkiinnolla seuraamaan mikä arvo ratkaisee; luonto tai raha.